

7473

ÅNGERMANLAND

Landsmåls- och Folkminnesarkivet
Uppsala

Mo = 18 bl.

Själevad 17 "

Kjellberg, Lennart, 1934

Svar på ULMA:s frågelista M 25 Jaktens och
fiskets betydelse för hushållningen

35 bl.4:o

7473

Ä Juktens och fiskets betydelse för muskellungen

Mo m
sjösvad

1866.

17.

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång.
Fagl. M 25

ULMA:s frågel. M. 25. Jaktens och fiskets betydelse för hushållningen.

Sven Andersson, "förmånstugane" född -65 i Rödvattnet (Lhundsjö) sedan -71

I. Allmänna uppgifter.

[bosatt i Gröne, Mo.]

M. 25

För i väcka va dä n jägar ti var gåb. Män ferke ha allri vore va myghe i n hann socken. Dä ferus sä lite vä vattenchag.

(Ang. avytning, se nedan!)

Tjuvskytte. Ä dsm sä dsm¹⁾, sä dsm²⁾ fa tag i dsm sä --- män dä ä ju int rektit ä tjuvskytte, näkå, dä ä dä int.

II Jaktens betydelse

För i väcka jage dsm naturligtvis varju ä björn ^{ä kon ä jerru} för ä utroste dsm. Män dä va längesen dä.

För skinnets skull: reon, attern, lekäten, maru³⁾, rickern

Marknadsvärde: råvskinn 3:50, lekätvskinn 25-50 öre, mårdskinn 18:-20:-kr. ekorrskinn 5-10 öre.

1) dumma 2) de, dom 3) mården

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo

Ång
Frågl. M 25

Om jagbe jaktfäkern¹⁾ för å sambe förväd. Om kunne
vara nte på langturem som räckte flera daga. Då
hadd om riskojem hälle gamfäställen²⁾, å då fanns
om som låg ommer³⁾ n grän⁴⁾ å. Jägara på den tin va
härdat folk då.

Då va n godde om je va hos när je va ung, å
han sa att n skogskär skoll ha jöväre nå seg till å
nå därpå avträde.

Mätmyttigt vill. Karan, äjv, skogsfogern, kommar.

Då va mest Karan å fogern som om toz i snaren å
brann⁴⁾ å flakar⁴⁾. Bäna bruke sätt opp om. Då je va n
åtta - nie år, så snare je förstgangr.

Transporē. Om bar hem å därn mesn. Felle om
mytje så felle å fälle legg kvär, å om felle gå flere gånger
Va om nte på langturem så kunne om salte nå
å gräve nernå å gå å hänte nå sen. Om hadd
hjo

1) jaktfärdern 2) gamla fäställen 3) under en gran 4) olika slag giller

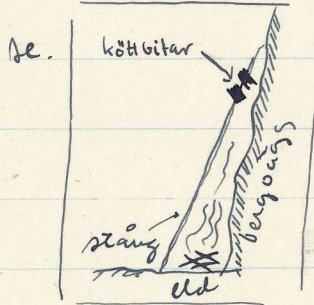
Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo

Å ng
Frgl. M 25

tjöttgroppa, fast ingin männif vesse va dom va. Dom va täckt vä mosse, så då va nē lätt ä lee ijänu dom.

Tillsammans. Dom salte nev nä ti trekar, som sto därpē häbänje.

Om dom va nē på langfäbern, så bruke dom torkke nä mat bärväggen inna dom tog hem ä, för då int skulle svune. Då va mäst äljötte dom torkke på då därne vi-

se. Om dom kunne så bruke dom salte nä inna dom torkke nä.

Då va int ofta dom Nöchte nä. män juvse dom då, så va nä ^{däri} ~~dä~~ basten

skogsfogets la dom in ä frös ner den

tjöpam kunne.

Dom sålde allti fogets. Om kunne ju äte opp man foget som va skadat, hälle äte opp n nē på jakt, om dom hadd litu massäck.

Äljötte ät dom torkat, tötät som då va.

Innan

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång
Frgl. M 25

Maträtter. Den kärke å stekte fjötte å åt å vä pär-
sok, å så jöke den ssppe borta nå.

Ute på jaktfäberu bruke den fjäre tunne fiver borta ålj-
fjötte å make nå vä knivn å lägge nå på n fjäpp. å
bränne nå vä ellu. (Stekning i grov ej bekant).

Vi bruke ha n skape åi fecka¹⁾, å n dann skapa krog
vi fram när vi hadd skote man ålj å så drack vi
blon. å åljo feck hanna blon, för man säfelt mat å
den hadd n ju inte vä seg.

Utfattning om köttföda. Fjött va fin mat. å vill va
någ bättre än borskap. Han som hadde nå åt å vä
ett. Så då va mykje olika herre då förekom.

Ej insamling av ägg. Då jöke den allri. Ågga va
n rädd å förstör.

Andra än matnyttiga delar.

Åljmodern barke den fjälv å ansände dell seldan.
(Inga jaktväskor, bara nåverkentem).

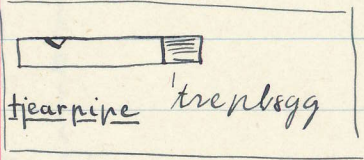
¹⁾ fidean

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg, 1934. Mo

Ång
Fgl. M 25

Dom blefft renna bortä karafinne ä vov in te u
vöv. ä jobe karafinnsfälla, som dom hadd hi sänga.

Järp-pipum for ä locke järpa jobe dom bortä hjärfjäden¹⁾

karafinne hadd dom på röggida
på mesan.

Gangsb²⁾ hadd pipspetsa bortä

karaben. Karafötter hadd dom ä krite muru vä.

Björngalla medde dom te brännvin, ä dä bbe fint ä bränn-
vin dä.

Bäverjäll medde dom i berken där meimasken va.

III Fiskets betydelse.

Feske ha allri vore na mytje när i Mo. Yokesfeskana
dra dä allri fountes.

Vad fiskades: abban, jädde, mörtu, stumbita, lakau, är³⁾
jösen

1) fjäderfjäddar 2) de gamla quobarna 3) älven

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934, Mo
Ång
Frgl. M 25

(Större fiskefärden ej kända).

Transport. Småfester bar dom te vijern¹⁾ i hämmern. Äljes
hadd dom n ti korja a pärtä, som dom bann fast ti
mesn. Så när dom jek hem bruke nä rime ätter rögg
på dom, så dom vant juböt.

Om dom va rite a fiske a hadd litu massäck, så
komme dom kete lere nämpa fester a jore opp ell
ti n gropp a kaste dit fester. Då lera va för²⁾ a rit,
då va fester fåkin.

Tillvaratagning. Fester salte dom mer a åt dell pärsvet.
Jädda a jösn fläke dom opp a spike på vägg a söb-
torke. (Särskilda Arteställningar ej bekanta) Sen åt dom
n som lufters te juk³⁾

Rökning Dä på dom allri hänt te för i väba.

Abban salte dom lätt a järke surfester bota. a dä
va präkhti n mat för vintern dä. Dom salte n lite,
för salte dom för lite så fester dom inä surfester.

1) vidjar 2) torr 3) julen

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo

Ång.
Frgl. M 25

(Fiske i bröd ej kände)

Maträtter. Dsom kokte'n a' pēlete'n a' jube soppe
bröta'n. Dē dsm hadde koke fesk'n sã pite dsm
spae', a' spædde på-nã vå mjök a' dã vare fesk-
soppe. Dsm kunne checke spae racht dsm-a' va
som büljang a'.

Römm'n satte dsm a' lät'n stå'n hi a' åt-ã
den vå brö, Dã va jussom'n fin rätt dã.

(Ben i fisken äts ej i allmänhet.) Dã va mag bra
strömmingsbena dsm bruke åte. Inē ha dē jæg
bene man strömming man gang int. Dsm bruke
sãj åt båva: Åt upp bera, sã bli du stärk!

Feske dã va int man fin mat dã. Dsm
feske fr̄ mat'us skoll, a' int för man va fin.

På dsmman va-nã Mörvesale'n fesk'n dsm
åt. Feske a' mjöble a' asē va dã dsm levde
a' på dsmman.

1) spadet

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång
Frgl. M 25

Den fjöfte saltell'n ä saltströmming'n re Mär-
 nen¹⁾, som den ladd därre Uvåb'n meanföre
 Gababyn. Dittan komme den 'n 13-14 september
 ifrån kusin vä sell'n ä strömming'n ä den
 kom ä fjöfte ända ifrån Björna.

Den jube mjölsächa böra äb finn. Klarfijn
 tell kaffe tog den böra törfesk'n.

dena näi lakan medde den på ä kaffebrä.
 ä obja som kvältes böra-nä medde den på 'n
 flaskke ä använde tell egur medesin. Den smönj
 öza vä-nä.

Fiskejälle stötte den ä använde som krea-
 turs medesin. Je minns rut re för juldam dä re.

¹⁾ marknad

Landsm. Upps. 7473
 L. Kjellberg. 1934. Mo
 Ång
 Fagl. M 25

Sven Berggren "förmänslagare" född -61 i Östansjö, Mo.

I. Allmänna uppgifter

Här i Östansjö ha då allti vore mykje jägare. Je
kan nog säje att då ä ing'n by häri Mo, som
som ha jage så mykje i.

Män ferhe då ha allri vore na.

! (OK)

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång
Frgl. M 25

II Faktens betydelse.

Naz ha-nā hänt att dom ha skete rövjuir hån !
nan. 'N björn ha dom tälje, dā vet je. Han hadd
ide sitt nere ve än, ä dom jagge'n uppå Backes- ! (vā)
bärke ä så toz dom'n, ä 'n jero ha dom skete
hännan. Ä fjöl lö, fase dā ve n lapp som toz
dom, så dā kanfe int ska räknas hit.

Björn ä kon ä jero'n toz dom ju brejpa finne
förstās. Mån äljes va-nā räv'n ä mäm' ä ideem
ä ottem ä lekatü'n dom toz för finnes skoll.

Priser: Rävskinn 7.50-8 kr, mårdskein 15 kr, ekorskein
5-10 öre. Utterskinn "Dä berö mygje på storlek'n ä
kvalitén. 'N del kan'nfä 30 kr. för ä 'n del 10 kr för.
dekatüskinn 50 öre. Je toz n selveräv ä finne feck
je 107 kr för. Han va 'n enda i skull'n ä dom
andra ve korsräva ä för finne tē dom feck je
Imården

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. MO
Ång.
Frgl. M 25

dobbet¹⁾ mot rorav'u.

Dom jage mast for fortjantens skoll, a' abj-jakim
va-na naz mytje lusen a'

För jänman va-na ringa stöne fäker²⁾ men ibbann ! (vra)
for vi tell gskneängam a' jage abjn. a' da konne
vi vare borte fyra-fäm daga a' da bodde vi hi
feboen.³⁾

Om dom int jeds enkom sä mytje, naz toz dom
vä sä jeväre näu dom skoll at skog'u, dom som
va fyta.

För mal'u jage dom karan a' abj'u a' skogs-
fog'n.

(Kött av rovdjur?) Je vet int sä mytje, för je ha
int vare me sm-a' mangang, män je ha hört
att dom ha äte björntjotte, åtminstone som folk-
tabe ha gått. Män järö'u ha je allri hört man
ha äse.

1) dubbel 2) färder 3) fäbodama

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång.
Frgl. M 25

Dom snare fsg'is a maran. 'N kin je va lit'n maz
jabe je di aut

Dā dom fede för dan va int mer än dom kunne
bäre hem vä 'n gang. Å rädd dom int vä nā felle
dom fäll gi 'n gang tell. Äbj'n va dā ju annat vā.
Jeds dā int a fjöre dit ~~mar~~ 'n lāg, så felle dom
bäre'n dit dā jelle an a fjöre.

Eni ma je hört at dom ma gräft'ne hi jaba.
ntan fjurfyūa förstās. Äjjes va fyūa maz fäjgen'
a skaffe hem-ā så fort dom kunne.

Dom salte nu fjötte på samma sätu som nö-
tjötte hi stor-träkar;²⁾ fjöttkar kalle vi me. Å dom
stoz dāi häbbärje. 'N del jabe så at dom
fjötte som dom tänktom salte, så torke dom-
nā lite gram i bröggstuaru först.

Dā dā jelle så torke dom ā waltu mān
1) hägade at 2) stora trä-kan

Frgl. M 25

Ång.
L. Kjellberg. 1934. Mo

Landsm. Upps. 7473

va dā vūnt, så gatt dom salte-nā först. Dom
skan sömmer tjötte hi kunnā fiver a' berke mā
dāri bröggstun.

Eni dā je vet va dā man som rödste.

Fog'n vet je hur bror min a' jeg jabe. Vi tog'n
hi 'n vinge a' spike fast'n dāri häbbärje, så 'n
hängde rontom på bjätka dāri häbbärje. a' så lät
vi 'n hänge däman tello dā vort'kani. Så tog
vi dom a' vele ihop dom i 'n fasan som hi vellet
ha dom, a' vele häfn²⁾ in hi vinge'n, a' ordne vä'n
så 'n såg smög ut. a' så lät vi dom fyra a'
sen grav vi mer dom hi kornläm, a' däman
fede dom legge tello oppkövna komme.

Fog'n sålde dom till rötjörara, dom som fede
lite, kom såbje på annai sätt kanje, mān dā
va int mytje dom såld på dā vise.

Jorrhötte a't vi jussom dā va. Dom bruke aukt.
1) blev 2) balsem

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo

Frgl. M 25

Ång.

Ma vä sä terrfjötte ti massäcke'n,

Nazg buke ni äte fjötte män ni va nie ä a sket
äbj'n. Dä fanns ju pannern ä grytern ti febwä
sä dä jeds ju bra dä.

Je madd 'n kamrai 'n gang som skar
jiver borti äbj-fjötte, ä stekte på 'n pinne framför
ell'n. Män dä veit je allri äte. Dä va kanfe domt
för äbj'n va ju dö ä fjötte va ju redelit stekt.

Äljes koteke ä stekte som-ä likadant som
nöt-fjötte. Ä some jake som ä, män ma säfelt
mannu ma je mi hört. Ä dä va ä äte-nä vä
pärem ä brö dä.

Ägg ma je allri hört som ma samke.

Äbjhudarna säld som. 'N del garve-nä jäkv ä av
finne på bena ä av härmann' (skinn jake som
) skinnu vä huvudt

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång.
Frgl. M 25

Skorna, Räst'n av finne järbe don seba a' tömura
borta.

Hava finsfälla (kända. se S.A.)

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång.

Figl. M 25

III Fiskels betydelse.

Då ha int vore na mykje fiske hännan. Då
funns ju int na mykje vatt'n a' fiske ti. Då v
masi jädä a' braägn a' abban a' lakau a' ärs.¹⁾

Int då je kan minnes bruke dom fare ni po lang-
fäkem a' vare niu flere daga. Då v masi ti jän²⁾
hännan²⁾ (Östansjösjön) dom v a' ti m tri fyre tjenna.

Va då mykje dom fiske sä bar dom - a' ti näven-
kont'n, äljes brädd dom opp'n po vijen.³⁾

Då dom int hann äte opp v en gang salte
dom mer.

Surfesk'n vanlig.

Torke fesk'n då va int sä vanlig. Man om dom
jobb sä, sä va - nä jädä. Dom präkt oppa a'
spänd ni finne v niina tvärsöver för a' halde ni
a' a' torke nä ti saba. Je minns int rektit herre
1) älven 2) den här sjön 3) vijer

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång.
Frgl. M 25

dom pått opp dom, mån dom bruke spånne opp dom
direkt dāppā stugvāgg-u ā.

āt dom bake in fesk'u ti brō, nā dā ha je allri
hōrt.

Dom kōkte ā stektē fesk'u salt hālle sin
hālle fārsk ā āt'u nā pereru" ā vā brō,

Nā dom stektē'n sā va dā no ghoā no ā massel²⁾

Vatne dom kōke fesk'u ti, dā smälte dom no.
dom hedd i hop mjōk ā mjōkk ā bispe ditti festespal.
ā dā ble sōppe dā.

ā lage sās'u dā jeke no samme sāt, fast dom
jōke'n tjōkare.

Po somman āt dom mykje feste, mån minner
no vintem. ā allri feste dom sā mykje pā dom
feste sālje.

Nay höfft dom sell'u ā strōmming'u au. I min
1) potatis 2) kaker

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934, Mo
Ång.
Frgl. M 25

ang dröm far dröm ut i fiskerhamnen hi'u båt a°
låg därn manu kells dröm fede hjöpe feste'n a° den
salte dröm mer jäko.

Pa höstin va dä 'n stor märkened' i gala f a° dittan
komme dröm från alle håll.

Landsm. Upps. 7473
L. Kjellberg. 1934. Mo
Ång.
Frgl. M 25

) marknad

Erik Gidlund, "förmånstagare" född-55 i Björna, sedan 20-års
aldern borat i Åhus, Själövad.

Fiskets betydelse

Yrkesfiskare dä ha nå allri funtes här oppat.

Vad fiskade man: abbaru, Jädda, mört, åsk, lakar, sikar.

✓ Nu är-ä n mansålder ~~slu dom~~ ^{dänman} fiske är däri Kockefjör. ✓

För i våka jek ä om å fo man fiske. Man nu gå nå
åttabate vå fiske.

Dom bruke legg över nättu, om dom fo va å fiske ti
Kockefjör å Mjöfjör. Dä va en som hadd n kope därve Kock-
fjör, å så fauss dä n hölade dänman, som dom kunne
legge i.

Transport. Dä va olika korre²) dom tog hem fiske. Dä
va kopia å va dom hadd te manus. Nu fo dom int
mer än dom kan bäre te fiskern.

Däken) ²) hur

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

Tillvaratagning. Jädda bruke dom torke män iiii aus
nan annen feste. Dom jekte u, de tog ur tarma a
röggbena, män lät u sette ihop i röggjen, a så flaka
dom ut u a spike u på väggen däri söljeme.

(Torkeställningen ej bekanta).

u dann förjädde jekt' dom luffesken tä te jekt. Dom
kalle u int luffeske för i väba utan säöja.

(Rökning ej känd) Dä ha je allri bore vä om. Dom
hadd int förstäm om a röke gammalt i väba.

Mörtn a abban salte dom in i stora sellkuner.
Dä va vintermatu dä.

Storabban a jädda a lakau salte dom a ät rä.

Dom jekte luffesken. borta vä.

(Fiske i bröd ej känd)

Maträtten. Dom kockte u a stekten a jekte sölje borta
u. (Bostem. på fiskoppa samma som J.A.) Unge kryddor.

Dom stekte festen på gäva.

I gjorde

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

Om je fo mörtn som ä smälta inte salt, de bruke
je jeben ä kake u sakte på äfstamma²⁾ däri sprin.
På kvällen sätt je gryta rellit däpā ellen. ä ren
kake je u på mörn rjäm. Dä kann en äten vä
jea³⁾ som grötn. Dä ä man svänlet gas.

~~Den~~ man bruke höpe saltströmmingen ä saltsellen. Dä
vä u märkesplats nere ve äkon (Mo-) nearföre Gaba-
byn dit komme dom vä fulla bätlasten. Dom som
höfte bruke höpe ä helt lass vä en gang. Dom
som int far dit bruke fike ut dom som skulle
höpe at dom.

Klarstiina. Dom gabenskaperu ha dom haft ä dä
för fäll vara domskalla som jör ä än.

(små) liten 2) på sidan 3) skeden

Erik Hägglund 'förmånstagar' född -72 i Fors, Själebad,
barnet där sedan födelsen.

Fiskeets betydelse

För ha-nä vere gott om fesk'n, män nu jennem flöttinga
ha 'n försörume. Dä ha dämito tell jussom dom skulle
lägge romm'n ä sä ha romm'n komme på tör-banne.
Je fesk mytje n kin jag va ang.

Män inē va-nä sä mytje, sä dom kunne
leve på-nä,

Dä va jädda, dä, ä abbar ä lake, ä åk¹⁾. Int
sik'n int. 'n ende gang ha je fotē n laxöring däri
Yttingufjōn, herre han hadt komme sä dittean²⁾.

Waz åt dom mönt'n ribban, män dä va däkit
- ä slag, dä.

Angdam'n bruke fare till Langåker fjōn (Uruās)
Dälven²⁾ kommit sig dit.

å lillsbjön (på kartan: Badesjön) å kvarnön (sam-
liga i åmån) å då ble ju vanligtvis bare över
natta så dom for på moran. Mån ville dom ligg
över så fanns då ju febersen.

Dom fede int mer än dom kunne ta hem
på en gång

För gammalt så hadd dom ju bare näverkont-
en, å då-nå ble fråge om å je så ni å
feste, då va-nå auti å ta fram näverkonten.

Va då litte så bruke dom he-nå på tre-
kvistern.

(åt man fiske under fiskefärderna?) Dom elde opp
så dom fede korb å la 'n på ghöa å medd salte
va. å då ble gott då.

(Revsningen?) Då va å fåne opp'n å ta borē
hovve å inåkvem.

Dom salte mer i fjäbinger. Dom kunne fåne

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

ha större å, man dom feck in så mycke, så
då rådet var på fjälsungen.

Isbaum jobbe dom töffesk'n å jädde. Då velle
dom in ha för fet 'n jädde tek. Dom skar opp-
n i rögg'n å spike opp'n på vägg'n där i saba
så 'n feck torke. Dom lute'n å spare 'n tek
jub. Då åt dom 'n vä säs å 'n sup.

Int ha dom rökt fesk'n då jeg vei å.

Då varē varz profesk'n när dom feck så my-
tje så ~~st'n~~ in in ham bli ordentligt saltat.
Män int jobbe dom å för ham skulle bli sur. Då
bli'n nästan oätbar.

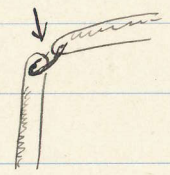
Dom karkie fesk'n ~~te~~ färsk hälle salt. Om
'n va ^{färsk} salt så åt dom 'n vä säs'n. Säs'n
jobbe dom borta feskspae' som dom hedd mjöbke
å mjök i. å soppa jobbe dom på damme vis.
Män för då mesie plöz dom varē spae.
1) fiskspadet

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

Dom stekte'n därpå glösa (öppen spis!) (kastar?)
Nå dom kastade'n på elsköta direkt.

Dom höjfte salströmming'u. Dä va märkene
i gata a i Ömsköldsrik a juna Ömsköldsrik
komme till va dä svejlsok'u.

Åk jinne hadde dom till a malle slagen va

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

Kristoffer Wallin f.d. fiskare, broder till Olle Wallin, äldre
 danshemmet, Själved, född 1841 i Översjöla Hälsed.

(Sagesmannens i hög grad nedsatta hälsel och kroppskraft
 medgävo icke någon mer ingående utföring. I allm. samma
 uppgifter som brodern o. w.)

Jädda bruke dom tørke på spēt¹⁾ i tre, som dom
 mängd på i som²⁾, ä däsamma jäbe dom på tørsk³⁾
 ä sen lute dom^u ä ät på juk. Ä äte törfsk^u som
 han ä, då ä^u för mark³⁾ tell. Då^u ä fet,
 de tyde dom int om ä tørke^u.

Dom bruke spike upp^u på sötvägg^u ä.

¹⁾ I detta fall tydeligen = pinnar ²⁾ solen ³⁾ utäck

Olof Wallin, f.d. fiskare, född i Översjöla, Hålevad 1853

Fiskets betydelse.

Då va'n stor'n map som levd på fiske här i jäkva.
Jie-tabu va-nå meoz,

Då va mäsē strömming'u a lax'n som tog a på
höst'n va-nå lite sike mā. Då va sjäntligen juse in
na annē. Å mete, då hör tell då som je ma
jare miusē här i live.

Som för ut på sommern tell Tennvik'u a Skag'u
a Jeynmann (Grundsunda).

Strömming'u fiske vi på tri fär, som heite
Österfär a Mellanfär a Västerfär.

Å däri Tennvik'u hadd vi kölehus a föbær¹⁾

Vi salte mer fesk'u däri Tennvik'u utan
lax'n, som vi såld färsk. Då va in mykje
1) sjöboden

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

lax vi salte ner.

Då var nöresak'n fesk'n vi åt därtute. Då finns dom som hadd jätter a kor vä sä a.

Strömming'n sen vi a salte ner. Man vi kunne torke n a, a då kaltes 'n Krämsél. Vi jela'n a la'n ~~ti~~ i lak'n ett døgn a sen trädde vi opp'n på pinna jennem öga, a pinna hängd vi opp på kroka, där vi hängd fötern, a så fesk'n hänge där i socka a torke. a sen åt vi 'n tör som 'n vä, vä perer²⁾ som 'n hadde då.

Jädda bruke vi ju int fiske, man som vi fesk'n i 'n infö, så kunne vi fläke opp a a spik a på vägg'n i socka. a sen bruke dom lute 'n a åt 'n kull jul.

Att dom ha rökt fesk'n, då ha je även kört
1) gälade 2) potatis

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

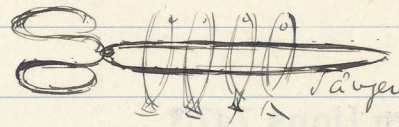
dom ha jart för i väba.

Surströmming (annan surfiska bereddes ej) Dä va ä jelle'n
ä följe'n ä me'n ti'n fjäbing, ä så skelle'n
me dit salt. Dä va 5 skåproun salt på en fjä-
bing. ä så va-nä ä slå jäun fjäbing'n ä ställe-
'n ve sölväggn för ä jäse. Dä-nä va sölvins-
daga rektit dä röke dom på fjäbing'n, så
vann'n skelle komme ät överallt. Om dom
la in strömming'n en måna efter messumen
så va'n fjäbi till Baromäss.

Vi kokete hälle stekte fisk'n färste hälle sall.
Soppa, dä va lite dä förelsen.

Dom stekte'n i pannan hälle nä tång

Fisken lades tväsover.

Tängen C: a 1/2 meter lång

När dom kokete färskströmming'n bröke dom

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

åte'n vā heppar ā pās av mjöbke hälle vāte'n
ā betmjök.

Snare¹⁾ feste jiteem.

Dā vā bva bva bva strömming'u dom
brake åte. Bva bva annan feste vā-nā int vā-
lei ā åte.

Dā vā hoovesak'u feste folke åt.

För vā-nā märkene²⁾ i gala, dit bönnern kom-
me ā hjöfte saltströmming'u. Dom komme ånda
från Björna ā Anunufö. Mån sen vā-nā v hant-
lande i Anunufö som tjöfkte opp jälv, ā dā
behövd int bönnern fare man lang'u vāg för
å hjöre ā pā bbe dā stū pē märkenen i gala.

Dā vi hadde korv på möst'u nā vi kom-
me hem till jäbva, dā hjöfte bönnern ā oss. ā
in del hadde beställt nār vi for på vāru
pā vi pakte in i fjäbungen ā hadde hem
Ispadet²⁾ marknad

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

vã 855 ab dom.

av ålfium jobe dom må bann

(för aū mēlla fāsē arau)

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

Jonas Westberg jordbrukare född -69 Gårdal Sjålevad.

I allmänna uppgifter.

Om n kunne begripe vant aut e vilt ha tåje vägen. När je va barn¹⁾ så minns je norre²⁾ fogka komme norrifrån å flöz över hemmane här, å komme sörifrån å flöz norr-över. Å när en såg oppat träva så kunne nå sette pult utta srrfogt. Mån nu är å radet infjått³⁾. -

Då va nästan aut dom feks som dom såld till oppthöjara. Då skulle vara då, om dom feks man hara att dom åt opp n fålv. Å så foges som dom feks bidit på vörn⁴⁾ så då va vant å spare n te hösten, då oppthöjara komme.

- Då va å ai som lemmer⁵⁾ va på väg å dom åt opp matu i skogen, så fogka komme ner på åkern, å då sette srrfoges på åkern som stora kråkhöpa.

- Då va näst ungdomen som jage, då va ofta n lude inkomst dom hadd.

1) barn 2) nor 3) ingenting alls 4) vären 5) lemmlarna

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÅLEVAD
Frgl. M 25

II Jaktsrens betydelse

Waz ha dom skote björn a wazjn a kor a jw'u,
mån int jube dom langfäberu¹⁾ int, 1910 skot m
Otto Westman m wazjongle.

a ickem a räv'u a man²⁾ a wtem ha dom
skote a salt fjme. Priser: Rävskinn 7-8 kr. mårdskinu
15-20 kr. skarskinu 11-12 öre.

langfäberu buke dom waz int jöre. Dä konne
fäll hände iblanu, mån int wa-rä na allmån
int.

Samma wa dom jete i för ärende, jete dä
bara över u skog, waz skote jwäre w mā.

För a fo mā'u jage dom haran a äbj'u a mar-
kolla a srrfogis a tjearu³⁾ a lamm'u.

Haran toz dom ti snara a fogor ti jiller.

¹⁾ långfärder ²⁾ mården ³⁾ tjäden

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÅNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25

Då va måst bina som satt ut svarum.

Je minns först gang'n je satt ut 'n svar, då fedsd' farfar vå. Je va fäll n ju ai då. Mån sen när je skulle gå å ritje'na så fann je'na int. Då jeds 'n farfar ut å lätte, å han litte svarum, å då satt-å n srfsg'h ti'na. Då va 'n fsg'h-sam stig då dänne.

Dom br hem-å dän mes'n hälle neverkout'u, å va-nå n ålj så feds dom gå hem åfter häst'u å tjöre.

Då dom dom int åt opp vå en gang palle dom ner ti trekar, som dom hadde dänpå härbärje.

Åt dom torke nå hälle rödte nå då va int så ofte då. Fäst åljtjötte bruke dom torke dän brögstun.

Fsg'is hängde dom opp dänpå härbärje först, å när då vorte kallt så veks dom ihop dom å
I följde

hätte ner den ti n lär på na kallt ställe.

Ähjtötte åt den torkeä la mä¹⁾ brö.

Äljos koke den ä i stekke nä på gvoä²⁾ män
na säjelt namu på nan maäriti ka je inē körē.

Ägg buke den allri ta.

Den fläste garve läre³⁾ fäbu. ä ähjtuda jöke den
tömmen åt häseä. ä wterfinne jöke den
mössen. Jaktväsken va ä bruntäre mä säkfim
till ~~locke~~ locke⁴⁾.

En den skot fog'is på noru så toz den
vara på dune. Män skot den u på löst'u, så
sald den u som ~~st~~'u va.

1) tillsammans med 2) gvoäden 3) lädret 4) lock

ULMA 7473. L. Kjellberg. 1934
ÄNG. SJÄLEVAD
Frgl. M 25